

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бопко І.З. Формування готовності до науково-дослідницької діяльності майбутніх магістрів гуманітарного профілю в інформаційному середовищі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ігор Зеновійович Бопко, Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : [б.в.], (2013). 20 с.
2. Калінін, В. О. (2007) Педагогічна технологія "діалог культур" як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови: Монографія. Робочий документ. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
3. Майер Н.В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: монографія/Н.В. Майер - К.: Вид. центр КНЛУ, (2015). 472с.
4. Методологія наукової діяльності: навч. посіб., вид. 3-є, перероблене / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук, О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, В.І. Захарченко, О.В. Вознюк, Н.З. Сіранчук / за ред. Д.В. Чернілевського. – Вінниця: Вид-во АМСКП, (2012). 364 с.
5. Типова програма «Методика навчання англійської мови». Освітній ступінь бакалавра. Івано-Франківськ: НАІР, (2020). 126 с.
6. Guidelines for Qualification Paper in English Language Teaching Methodology (for Students Participating in “School Teacher of the New Generation” Project) // Рекомендації до кваліфікаційної роботи з методики навчання англійської мови для студентів-учасників спільного проекту Британської Ради та Міністерства освіти і науки України «Шкільний вчитель нового покоління» / Укладачі: С. А. Бігунова, М. С. Богачик, О. В. Касаткіна, А. В. Фрідріх. – Рівне: РДГУ, 2018. – 43 с

КАЛІНІНА Л.В., ПРОКОПЧУК Н.Р.

Як писати кваліфікаційну роботу з методики навчання англійської мови (Методичні рекомендації в інструкціях і пам’ятках)

Для здобувачів вищої освіти, що пишуть кваліфікаційну
(дипломну) роботу

Формат 60x84/16. Ум.-друк. арк. 3,49.
Папір офсетний. Друк цифровий.
Тираж 300 прим.

Видавець і виготівник ПП «Євро-Волинь»
м. Житомир вул. Крошенська, буд. 45, кв. 34
Свідоцтво серія ДК № 7208 від 07.12.2020

Житомир
Видавець ПП "Євро-Волинь"
2021

УДК 378.147:37.091.214:811

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка від 24.09. 2021 року, протокол № 18

Рецензенти:

Заблюцька О.С. - доктор педагогічних наук, професор Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради

Соловйова Л.Ф. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету;

Гуманкова О.С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови з методиками викладання у дошкільній та початковій освіті Житомирського державного університету імені Івана Франка

Калініна Л.В., Прокопчук Н.Р. Як писати кваліфікаційну роботу з методики навчання англійської мови (Методичні рекомендації в інструкціях і пам'ятках) (Другий (магістерський) рівень вищої освіти – Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2021. - 60 с.

ISBN 978-617-7992-20-1

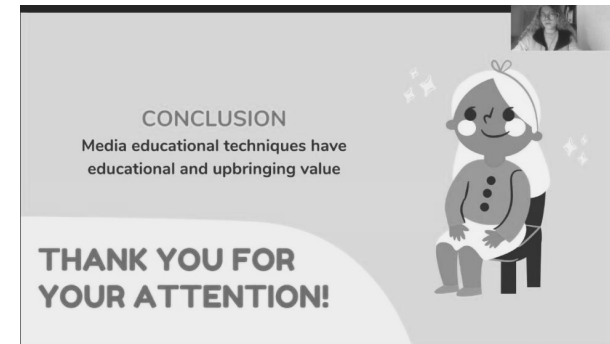
Метою даних Методичних рекомендацій є ознайомити здобувачів вищої освіти, як покроково, логічно та методично грамотно писати та оформлювати кваліфікаційну (дипломну) роботу з тем, що відносяться до методики навчання англійської мови.

Методичні рекомендації побудовані у вигляді інструкцій до написання кваліфікаційних (дипломних) робіт з методики навчання англійської мови та пам'яток до кожної інструкції, що роз'яснюють здобувачам вищої освіти процес написання наукових робіт з обраної тематики згідно зазначених етапів проведення педагогічного дослідження. Додатки містять чіткі приклади збору, обробки та презентації матеріалу методичного дослідження, що ілюструє інструкції та пам'ятки.

Методичні рекомендації адресовані здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів акредитації, а також усім, хто цікавиться написанням та оформленням методичних досліджень.

УДК 378.147:37.091.214:811

ISBN 978-617-7992-20-1

Exercise on the formation of the ability to express their own opinion on the basis of QR-Codes.

Scan a QR-Code with your smartphone. Learn the information given and find the key idea. Say whether you share author's opinion and why

**EXPERIMENT
SUCCESSFUL** ✓

the growth of the lexical competence of the experimental group is 25%.

ЗМІСТ

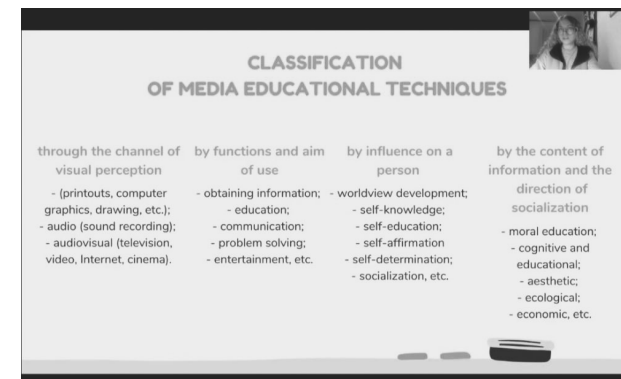
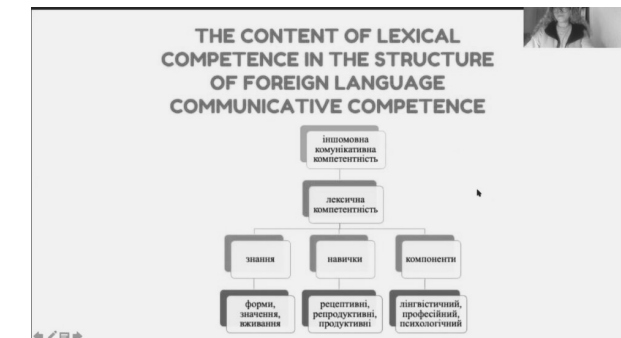
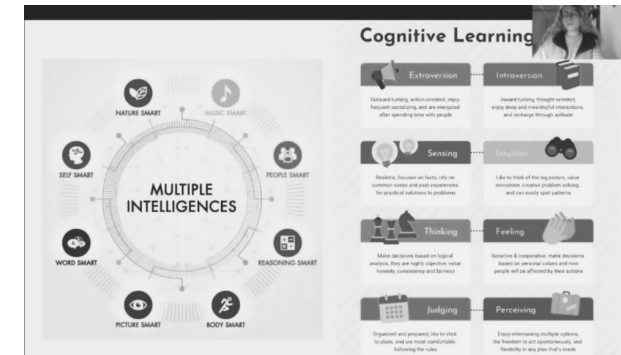
Передмова.....	3
Підготовчий етап.....	5
Експериментальний етап.....	11
Констатуючий етап.....	13
Презентаційний етап.....	15
Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	17
ДОДАТКИ	
Додаток А.....	19
Додаток В.....	22
Додаток С.....	29
Додаток D.....	38
Додаток Е.....	42
Додаток F.....	44
Додаток G.....	53
Додаток Н.....	56
Список використаних джерел	59

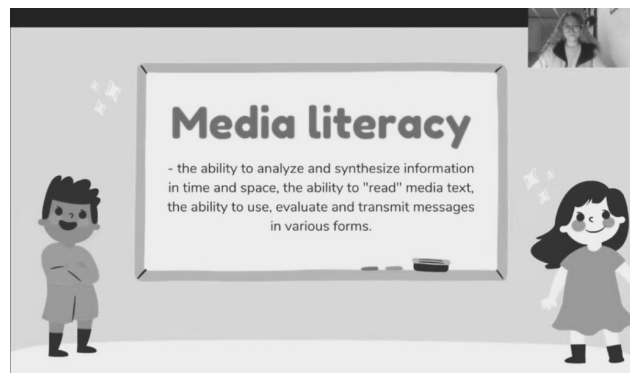
Шановні майбутні вчителі!

Для того, щоб грамотно написати кваліфікаційну роботу з методики викладання іноземної мови, Ви повинні пройти 4 етапи: **I етап – підготовчий**, який навчить Вас як ідентифікувати методичну проблему під час керованого спостереження, знаходити причини її виникнення та продумати як Ви можете вирішити цю проблему. Під керівництвом свого наукового керівника Ви навчитеся формулювати тему майбутнього дослідження, визначати її мету, предмет та об'єкт, формулювати завдання до реалізації мети та обирати методи дослідження для виконання кожного завдання. На цьому ж етапі Ви дізнаєтесь як підготуватися до проведення навчального експерименту в школі з теми Вашого дослідження під час наскрізної педагогічної практики 2-го та 3-го курсів.

II етап – експериментальний, присвячений формуванню власних дослідницьких вмінь проведення навчального експерименту з метою підтвердження або, навпаки, спростування висунутої гіпотези дослідження та виявлення ефективності запропонованої авторської методики навчання ІМ і доцільності її впровадження в практику. Ви зможете ознайомитись та проаналізувати наукову і науково-методичну літературу з теми Вашого дослідження, узагальнити точки зору вітчизняних та закордонних вчених з проблеми, що Вас цікавить. У вас буде можливість провести емпіричні дослідження з потенційними учнями експериментальної групи, відібрати навчальні матеріали для проведення експерименту, а найголовніше – створити, описати та апробувати власну авторську методику навчання англійської мови у реальних умовах.

III етап – констатуючий, спрямований на реалізацію Ваших вмінь обробляти результати проведеного експерименту з метою їх кількісного та якісного аналізу, порівнювати та інтерпретувати експериментальні дані експериментальної і контрольної груп, представляти їх графічно та робити загальні висновки про валідність отриманих експериментальних результатів.

IV етап – презентаційний, метою якого є – навчитися яким чином молодий науковець може систематизувати весь матеріал дослідження у вигляді кваліфікаційної роботи та грамотно оформити його у відповідності до вимог, які висуваються до робіт такого рівня; підготувати наукову доповідь з мультимедійним супроводом для публічного захисту на державному екзамені та підготуватися до наукової дискусії.

Розроблені рекомендації в інструкціях і пам'ятках навчать Вас покроково оволодіти усім комплексом науково-дослідницьких вмінь й успішно написати кваліфікаційну роботу з методики навчання англійської мови.

Хай щастить!

Як підготуватися до написання кваліфікаційної
роботи з методики навчання ІМ?

Інструкція 1

1. Під час наскрізної педагогічної практики визначіться, з учнями якої вікової групи Вам би хотілось працювати (young learners, intermediate or upper intermediate students).
2. Спостерігаючи за навчанням ІМ учнів обраного Вами віку, ідентифікуйте методичну проблему, яка, на Ваш погляд, заважає учням успішному оволодінню ІМ.
3. Спробуйте знайти та проаналізувати причини цієї проблеми.
4. Подумайте, які можливі шляхи рішення виявленої проблеми Ви можете запропонувати. Один з них стане темою Вашого дослідження.
5. Погодьте тему, яка Вас зацікавила, з науковим керівником.

Пам'ятайте!

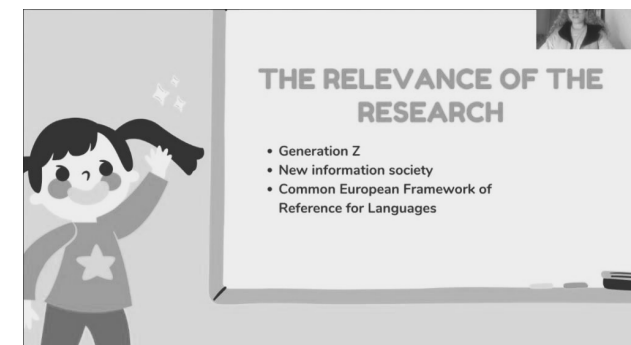
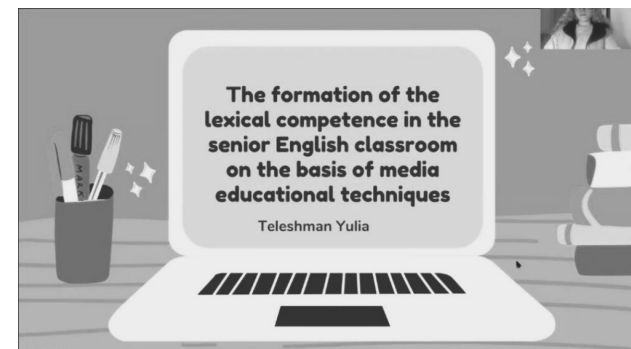
- Учні різних вікових груп потребують різних підходів та методів навчання.
- Інтегровані теоретичні знання з методики викладання іноземних мов, психології та педагогіки, тривале спостереження за навчанням ІМ допоможуть Вам розпізнати методичні труднощі, з якими учні стикаються під час вивчення ІМ, та знайти причини їх виникнення.
- Запропонована Вами методика може бути новою авторською методикою або зміненним варіантом відомої методики, адаптованої для навчання ІМ учнів певного віку.

Визначена Вами тема дослідження повинна відображати такі питання:

- **What do you want to teach?** чому Ви збираєтесь навчати своїх потенційних учнів? (лексика, фонетика, говоріння, письмо)/;
- **Who do you want to teach?** Кого Ви збираєтесь навчати на основі авторської методики? (учнів якого віку);
- **How do you want to teach?** У чому новизна Вашої авторської методики?

ПРИКЛАД СЛАЙДІВ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ
ДОСЛІДЖЕННЯ

Представлено здобувачкою другого рівня акредитації Юлією Телешман до теми «Формування лексичної компетентності на уроках англійської мови в старшій школі на основі медіаосвітніх технологій» (2020)

**ПРИКЛАД КОМУНІКАТИВНИХ ОДИНИЦЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ**

Before defending

- Dear chairman/chairlady, dear members of the examination board, dear guests, my name is..... Let me present the findings/the results of my research paper.
- Good afternoon, dear members of State examination board. Let me present you our findings...
- The title of my methodological investigation is

While defending

- Thank you for your attention. Now I am ready to answer your questions.
- Thank you for the question.
- In response to your question I can say that.....
- Thank you. Let me explain what we meant here....
- Yes, you have fairly admitted that.....but.../ so...
- Thank you. I can see why you ask this question but in our research we concentrated more on..... than.....
- Thank you, it wasn't in the focus of our attention in this work but we'll consider this issue in our further researches.

After defending

- Thank you/everybody for hearing me out.
- It's been a pleasure to work on such an interesting topic under the supervision of.....
- I would like to express my cordial gratitude to..... for.....

- Why do you want to teach this way? Чому Ви вважаєте, що розроблена Вами методика дозволить вирішити виявлену Вами методичну проблему?

Назва Вашої кваліфікаційної роботи повинна містити відповіді на поставлені питання.

Наприклад:

- Використання медіатехнологій як засобу формування лексичної компетентності учнів основної школи;
- Формування міжкультурної компетентності учнів початкової школи на основі візуальної наочності.

Інструкція 2

1. Проаналізуйте Євро-пейські рекомендації з мовної освіти, Держав-ний стандарт України з іноземної мови і нові програми та з'ясуйте вимоги до оволодіння ІМ учнів обраного вами віку.
2. Ознайомтеся з науковою та науково-методичною літературою з теми дослідження та узагальніть точки зору вітчизняних і зарубіжних вчених з теми, що цікавить, для обґрунтування актуальності Вашого майбутнього дослідження.
3. Запропонуйте гіпотезу дослідження.
4. Під керівництвом наукового керівника визначте мету дослідження, його предмет та об'єкт.
5. Сформулюйте завдання дослідження, які допоможуть досягти його мети.
6. Оберіть методи дослідження для реалізації кожного завдання.
7. Разом з науковим керівником складіть план дослідження та визначте його структуру.

Пам'ятайте!

- Ознайомлюючись з науковою та науково-методичною літературою, складіть список джерел, які Вам знадобляться в процесі дослідження, за визначеними вимогами, а саме:
 - **книги, підручники, посібники**
(Богущ А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : [підручник] / За ред. А. М. Богущ. – К. : Вища школа, 2007. – 542 с.
 - **статті, тези, журнали**
(Паламар О.М. Змістовно-якісна характеристика пізна-вальних мотивів учіння у моло-дших школярів (на матеріалі природознавства) // Психологія. Збірник наукових праць. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2002. – Випуск 18. – С. 101-106).
 - **електронні ресурси**
Онкович О.Г. Медіаосвіта. Загальний курс : експерим. програма баз. навч. курсу для студ. вищ. навч. закл. / Електронний ресурс // Г.В. Онкович. – режим доступу: edu.of.ru/attach/17/82979.doc від 21.09. 2011.
 - **іноземні джерела**
Carter, R. Vocabulary and Language Teaching / R.Carter, M.McCarthy. – London: Longman. – 1988. – pp. 83-94.

This approach has the potential/ requirements/ characteristics/ features to ...

This could eventually/ conceivably/ potentially/ hypothetically lead to ...

Our data suggest that X could be used/ exploited/ taken advantage of/ made use of in order to ...

In our view these results are/ constitute/ represent an excellent initial step toward ...

We believe/ are confident that our results may improve knowledge about ...

Another/ An additional/ A further important implication is ...

We think that our findings could/ might be useful for ...

We hope that our research will be helpful/ useful/ beneficial/ constructive/ valuable in solving the difficulty of ... At the same time/ In addition/ Further/ Furthermore we believe that ...

The findings of our research have serious/ considerable/ important managerial

Implications for.....

In this paper/ study/ review we have ...

This paper has investigated/ explained/ given an account of ...

Restating the results (Conclusions section)

The evidence from this study suggests/ implies/ points towards the idea/ intimates that ...

The results/ findings of this study indicate/ support the idea/ suggest that ...

In general,/ Taken together, these results suggest/ would seem to suggest that ...

An implication/ A consequence/ The upshot of this is the possibility that ...

Highlighting achievements (Conclusions section)

Our research/ This paper has highlighted/ stressed/ underlined the importance of ...

We have managed to do/ succeeded in doing/ been able to do/ found a way to do X.

We have found an innovative/ a new/ a novel/ a cutting-edge solution for ...

We have obtained accurate/ satisfactory/ comprehensive results proving/ demonstrating/ showing that ...

We have devised a methodology/ procedure/ strategy which ...

We have confirmed/ provided further evidence/ demonstrated that ...

Outlining possible applications and implications of your work

This study is the first step/ has gone some way towards enhancing our understanding of ...

These observations have several/ three main/ many implications for research into ...

This work has revealed/ shown/ highlighted/ demonstrated/ proved that ...

The present findings might help to solve/ have important implications for solving/ suggest several courses of action in order to solve this problem.

X is suitable for/ has the potential to ...

Our method/ technique/ approach/ procedure could be applied to ...

One possible/ potential/ promising application of our technique would be ...

Results so far have been very promising/ encouraging and ...

Ellis, R. Investigating Form-Focused Instruction//Language Learning. A Journal of Research in Language Studies. Volume 51, Supplement 1. – Michigan: Blackwell, 2001 – pp.1-45.
Driven R. Pedagogical Grammar//Language Teaching, 1990. Vol.23, #1-pp. 1-18 (більш детальна інформація з оформлення бібліографії див. у Методичних рекомендаціях до написання, оформлення і захисту дипломних робіт з лінгвістичних дисциплін за посиланням: <http://eprints.zu.edu.ua/6125/1/11zvvmrn.pdf>).

- Аналізуючи наукові джерела та документи, що регламентують навчання ІМ в Україні, виокремте, анотуйте або реферуйте найсуттєвішу інформацію для її подальшого використання у кваліфікаційній роботі.
- Висуваючи гіпотезу дослідження або формулюючи мету, дотримуйтесь наукового стилю.

The research aim is to evolve methodology for developing intercultural competence of young learners through visuality.

The hypothesis of the research is: the development of intercultural competence will be effective if it is based on visuality.

- Для реалізації мети наукового дослідження Ви можете поставити не більше 4-х завдань.
- Обрані Вами методи дослідження повинні бути спрямовані на виконання поставлених завдань. Оформлюйте їх наступним чином (приклади див. в Додатку А).

Як підготуватися до проведення навчального експерименту?

Інструкція 3

1. На основі аналізу наукової та науково-методичної літератури визначте та опишіть теоретичні передумови дослідження. Це і буде підґрунтя Вашої авторської методики.
2. Проаналізуйте навчальні комплекси (НМК) з англійської мови, рекомендовані МОН України на предмет наявності в них матеріалу з теми, що Вас цікавить. Представте результати схематично та прокоментуйте їх.
3. Якщо потрібно, проведіть емпіричні дослідження (опитування, анкетування, тестування тощо) з учнями-учасниками Вашого потенційного експерименту.
4. Відберіть та підготуйте навчальні матеріали для проведення експерименту.
5. Розробіть власну авторську методику, визначив-ши етапи її проведення, мету кожного з них, відповідно до типів вправ.
6. Опишіть розроблену методику та обговоріть її з науковим керівником до початку проведення експерименту.

Пам'ятайте!

- Теоретичні основи будь-якого методичного дослідження містять 3 обов'язкових компоненти: психологічний (наприклад, 1.1. Психологічні механізми породження монологічного мовлення); лінгвістичний (наприклад, 1.2. Лінгвістична характеристика монологічного мовлення учнів основної школи. Рівень А2+); дидактичний (наприклад, 1.3. Аналіз вікових особливостей учнів початкової школи у світлі навчання спілкуванню).
- Потрібно проаналізувати НМК не лише вітчизняних авторів, а й закордонних, які використовуються в школах України (приклади аналізу представлені в Додатку В).
- Складаючи завдання для емпіричного дослідження, візьміть до уваги рік навчання учасників експерименту (можливі варіанти представлені в Додатку С).
- Обираючи навчальний матеріал для експерименту, слідкуйте за тим, щоб вони були однаково цікавими та ефективними для учнів з різними стилями навчання, тобто з різними видами опору (audio, visual, kinaesthetic...).

Our technique shows a clear/ clearly has an advantage over ...

The importance of X cannot be stressed/ emphasized too much.

This underlines/ highlights/ stresses/ proves/ demonstrates just how important X is.

The utility of X is thus underlined/ highlighted/ stressed/ proved/ demonstrated.

This finding confirms/ points to/ highlights/ reinforces/ validates the usefulness of X as a ...

Our study provides additional support for/ further evidence for/ considerable insight into X.

These results extend/ further/ widen our knowledge of X.

These results offer compelling/ indisputable/ crucial/ overwhelming/ powerful/ invaluable/ unprecedented/ unique/ vital evidence for ...

Stating and justifying the acceptability of your results

As expected/ anticipated/ predicted/ forecast/ hypothesized, our experiments show/ demonstrate/ prove that ...

Our formula captures/ reproduces the response of ...

Apart from the slight discordance/ discrepancy/ disagreement/ non-alignment, the result is confirmation of ...

Despite/ Notwithstanding the lack of agreement, we believe our findings compare well with ...

Although/ Even though/ Despite the fact that there was some inconsistency ...

There is satisfactory/ good/ exceptional/ perfect agreement between ...

No significant/ substantial/ appreciable/ noteworthy differences were found ...

Our findings appear to be well substantiated/ supported by ...

The number of Xs that confirmed our findings was appreciable/ significant/ substantial.

Announcing your conclusions and summarizing content

In conclusion/ In summary/ In sum/ To sum up, our work ...

Our work has led us to conclude/ the conclusion that ...

We have presented/ outlined/ described ...

A small minority of/ Hardly any/ Very few participants (3%) indicated ...

In response to Question 1, most/nearly all/the majority of those surveyed indicated that ...

When the subjects were asked about/questioned on X the majority/ most of the respondents commented that ...

The overall response to this question was surprisingly/ unexpectedly/ very/ quite negative.

Stating what you found

These tests revealed/ showed/ highlighted that ...

Strong/ Some/ No evidence of X was found ...

Interestingly/ Surprisingly/ Unexpectedly, for high values of X, Y was found...

There was a significant positive/ no correlation between ...

On average/ Generally speaking/ Broadly speaking, we found values for X of ...

The average/ mean score for X was ...

This result is significant only/ exclusively at an X level.

Further analysis/ analyses/ tests/ examinations/ replications showed that ...

Highlighting significant results and achievements

The most striking/ remarkable result to emerge from the data is that ...

Interestingly/ Curiously/ Remarkably/ Inexplicably, this correlation is related to ...

Significantly/ Importantly/ Crucially/ Critically, X is ...

The most surprising/ remarkable/ intriguing correlation is with the ...

The single most striking/ conspicuous/ marked observation to emerged from the data comparison was ...

It is interesting/ critical/ crucial/ important/ fundamental to note that ...

We believe that/As far as we know/As far as we aware this is the first time that X ...

We believe that/ We are of opinion that/ In our view the result emphasizes the validity of our model.

This result has further strengthened our confidence in X/ conviction that X is/ hypothesis that X is ...

Пам'ятайте!

- Розробляючи власну методику, візьміть до уваги послідовність у формуванні навичок та вмінь, формулюйте мету для кожного етапу з відповідними типами вправ, як у прикладі

<i>Stage</i>	<i>Aim</i>	<i>Exercises</i>
Introduction and primary practice	To form receptive reproductive lexical habits	Receptive and reproductive with all kinds of prompts

II Експериментальний етап

Як грамотно провести навчальний експеримент за власно розробленої авторської методики?

Інструкція 4

1. Для визначення вихідного рівня знань, навичок або вмінь з Вашої теми дослідження в учнів Вашого класу проведіть доекспериментальний зріз на першому тижні виробничої практики.
2. Під керівництвом наукового керівника розробіть критерії визначення вихідного рівня та метод математичної обробки результатів.
3. На основі отриманих результатів доекспериментального зрізу розподіліть дітей Вашого класу на експериментальну і контрольну групи.
4. Проведіть навчальний експеримент в експериментальній групі відповідно до визначених етапів, з використанням відібраних навчальних матеріалів в межах відведеного часу.
5. З використанням вже розроблених критеріїв проведіть післяекспериментальний зріз для встановлення фінального рівня знань/навичок/вмінь учнів обох груп – експериментальної і контрольної.

Пам'ятайте!

- Для проведення доекспериментального зрізу оберіть тему й складіть завдання для всіх учасників експерименту. Наприклад, topic “Sport”: *Say what your favourite sport activity is and why you like it a lot.* Topic “Meals”: *Describe your everyday meals (favourite dish).*
- Завдання до- та післяекспериментального зрізів мають бути ідентичними для того, щоб легше було визначити приріст або зниження рівня навичок або вмінь, що вимірюються. Їх можна проводити в усній або письмовій формі, як і критерії визначення вихідного та фінального рівнів володіння знаннями /навичками/вміннями.
- Обрані критерії мають відповідати основним характеристикам навички або вміння, що досліджується. Наприклад, для дослідження лексичної компетентності можуть бути обрані такі критерії:
 - the correct use of lexical units in the proposed context;
 - frequency of their usage;
 - their fluency and accuracy in living speech;

Outlining selection procedure for samples, surveys etc.

The traditional/ classical/ normal/ usual approach to sample collection is to ...

The criteria/ reasons for selecting Xs were...

The sample was selected/ subdivided on the basis of X and Y.

The initial sample consisted of/ was made up/ was composed of ...

A total of 32 Xs were recruited for this study/ this survey/ for interviews.

At the beginning of the study, all of the participants/ subjects were aged ...

In all cases subjects'/ participants' consent was obtained.

Interviews were performed/ conducted/ carried out informally

The interviewees were divided/ split/ broken down into two groups based on/ on the basis of ...

Explaining how you got your results

To assess X/ evaluate X/ distinguish between X and Y, Z was used.

X analysis was used to test/ predict/ confirm Y.

Changes in X were identified/ calculated/ compared using ...

The correlation/ difference between X and Y was tested.

The first set of analyses investigated/ examined/ confirmed/ highlighted the impact of ...

Reporting results from questionnaires and interviews

Of the study population/ initial sample/ initial cohort, 90 subjects completed and returned the questionnaire.

The response rate was 70% at/ after/ for the first months and ...

The majority of respondents/ those who responded felt that ...

Over half/ Sixty two per cent of those surveyed/ questioned reported that ...

Almost/ Just under/ Approximately two-thirds of the participants (69%) said/ felt/ commented that ...

Only/ Just a small number/ Fifteen per cent of those interviewed reported/ suggested/ indicated that ...

Of the 65 subjects who completed the questionnaire/ took part in the survey/ agreed to participate, just under/ over half replied that ...

conclusive.

A related hypothesis holds/ maintains that X is equal to Y, suggesting/ indicating that

Other observations indicate/ would seem to suggest that this explanation is insufficient ...

Describing purpose of testing/ methods used

In order to identify/ understand/ investigate/ study/ analyze X ...

To enable/ allow us to ..., we ...

To see/ determine/ check/ verify/ determine whether ...

To control/ test for X, Y was done.

So that we could/ would be able to do X, we ...

In an attempt/ effort to do X, we ...

X was done/ We did X in order to ...

Explaining why you chose your specific method, model, equipment, sample etc.

The aim/ purpose of X is to do Y. Consequently we/ As a result we/ Therefore we/ We thus

This method/ model/ system was chosen because it is one of the most practical/ feasible/ economic/ rapid ways to ...

We chose this particular apparatus because/ on account of the fact that/ due to/ since ...

It was decided that the best procedure/ method/ equipment for this investigation/ study was to ...

An X approach was chosen/ selected in order to ...

The design of the X was based on/ is geared towards ...

We opted for/ chose a small sample size because/ due to/ on the basis of ...

By having/ By exploiting/ Through the use of X, we were able to ...

Having an X enabled us to/ allowed us to/ meant that we could do Y.

6. Проведіть заключне емпіричне дослідження у вигляді анкетування з учнями експериментального класу, інтерв'ю з учителем та ментором з метою отримання вражень, думок про ефективність власної авторської методики і проведеного експерименту.

При дослідженні вмінь міжкультурної компетентності доцільними будуть наступні критерії:

- understanding of intercultural issues;
- appropriate functional use of intercultural issues in different sociocultural situations;
- intercultural correctness in the dialogue of cultures.
- Експериментальною визначається група, яка продемонструвала гірші результати доекспериментального зрізу.

III Констатуючий етап

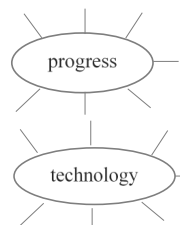
Інструкція 5

1. Опишіть методику проведення навчального експерименту на основі авторської методики з відповідними вправами та навчальними матеріалами.
2. Порівняйте результати до- та післяекспериментальних зрізів в експериментальній і контрольній групах та інтерпретуйте їх.
3. Систематизуйте, узагальніть та обробіть результати експерименту з метою їх кількісного та якісного аналізу.
4. Проаналізуйте результати всіх методів дослідження та зробіть висновки щодо перевірки сформульованої гіпотези дослідження та визначення ефективності розробленої методики.

Пам'ятайте!

- При описі вправ у розробленій Вами методиці не забувайте сформулювати їх мету та додати конкретний приклад. Наприклад:

Task 1 – *to form a habit of finding associative relationships on the words given:*

- Необхідно дотримуватись послідовності в описі вправ, що використовуються: мета вправи

→ інструкція для виконання вправи →
приклад.

Task 5 – *to develop learners' critical thinking. Draw a parallel between Ukrainian and American cultures in terms of:*

- sport - values
- clothes - stereotypes in appearance

X has been shown/ demonstrated/ proved/ found to be ... [Ref]

X has been widely investigated/ studied/ addressed ... [Ref]

Xs have been receiving/ gaining much attention due to ...

In the traditional/ classical approach, X is used to ...

In recent years there has been considerable/ growing interest in ... [Ref]

Reviewing subsequent and recent literature

A recent review of the literature on this topic/ subject/ matter/ area [2016] found that ...

A number/ An increasing number of studies have found that ...

Since 2005/ In the last few years, much more information on X has become available ...

Several studies, for example/ instance [4], [8], and [35], have been carried out/ conducted/ performed on X.

It has been suggested/ hypothesized/ proposed/ shown/ demonstrated that ... [Cosimo 2010]

Highlighting limitations of previous studies – authors not mentioned by name

Research has tended to focus on X rather than Y. An additional problem is that/ Moreover X is ...

The main limitation/ downside/ disadvantage/ pitfall/ shortfall of X is ...

One of the major drawbacks to adopting/ using/ exploiting this system is ...

A well-known/ major/ serious criticism of X is ...

A key problem with much of the literature on/ regarding/ in relation to X is that ...

This raises many questions about/ as to/ regarding whether X should be used for ...

One question/ issue that needs to be asked/ raised is ...

Unfortunately, it does not / fails to/ neglects to explain why ...

This method suffers from a number/ series/ plethora of pitfalls.

There is still considerable ambiguity/ disagreement/ uncertainty with regard to ...

Many experts contend, however/ instead/ on the other hand, that this evidence is not

There has been some disagreement concerning/ regarding/ with regard to whether...

There is a little/ no general agreement on ...

Stating the aim of your paper and its contribution

In this/our paper/ review/ study/research we ...

This paper outlines/ proposes/ describes/ presents a new approach to ...

This paper examines/ seeks to address/ focuses on/ discusses/ investigates how to solve ...

The present paper aims to validate/ call into question...

The aim of our work/ research/ study/ analysis was to further/ extend/ widen/ broaden current knowledge of ...

Our knowledge of X is largely based on a very limited data. The aim of the research was thus/ therefore/ consequently to...

The aim of this study is to study/ evaluate/ validate/verify/ determine/ examine/ analyze/ calculate/ estimate/ formulate ...

With this in mind/ Within the framework of these criteria/ In this context we tried to ...

We undertook this study/ initiated this research/ developed this methodology to ...

We believe that we have found/ developed/ discovered/ designed an innovative solution to ...

Giving general panorama of past-to-present literature

There is a considerable/ vast amount of literature on ...

In the literature there are many/ several/ a surprising number of/ few examples of ...

What we know/ is known about X largely based on ...

Much/ Not much/ Very little is known about ...

Many/ Few studies have been published on ... [Ref]

Various approaches have been propose/ put forward/ suggested/ hypothesized to solve this issue [Ref]

X has been identified/ indicated as being ... [Ref]

5. Зробіть загальні висновки, визначте та обґрунтуйте доцільність впровадження власної авторської методики у навчально-виховному процесі з англійської мови.

For example, I think Americans love baseball and basketball because they were originated in the USA and the British enjoy their kinds of sports like football, cricket and tennis.

- Проводячи порівняльний аналіз результатів експериментальної і контрольної груп до і після експерименту, слід описати відмінні або спільні риси з кожного критерія (пропонуємо можливий варіант в Додатку D).
- Загальні висновки робляться з усіх розділів дослідження та відповідають завданням, які були поставлені на початку дослідження.

IV Презентаційний етап

Інструкція 6

1. Систематизуйте матеріал усього дослідження, вступ, його теоретичну та практичну частини, висновки після кожного розділу та загальні висновки, складіть список використаних джерел та додатки і представте дослідження на відгук наукового керівника.
2. На основі тексту проведеного дослідження складіть резюме англійською мовою та підготуйте наукову доповідь з мультимедійним супроводом для публічного захисту на державному екзаміні.
3. Будьте готовими вести наукову дискусію з теми дослідження, відповідаючи на питання членів державної екзаменаційної комісії та присутніх.

Пам'ятайте!

- Проведене наукове дослідження повинно бути представлене у вигляді самостійного завершеного дослідження, обсягом від 50 до 70 сторінок, написане грамотною науковою мовою, з правильно оформленими посиланнями та цитуваннями. Наприклад, якщо це посилання на автора з Вашого переліку використаних джерел, в кінці посилання ставиться номер, під яким зазначається даний автор у Вашому переліку (Артемов В.А [1]); якщо це цитування, поряд з номером ставиться сторінка (Артемов В.А [1; 162]).
- Нумерування та оформлення таблиць, схем і малюнків (див. у Методичних рекомендаціях до написання, оформлення і захисту дипломних робіт з лінгвістичних дисциплін за посиланням: <http://eprints.zu.edu.ua/6125/1/11zvvmrn.pdf>).
- Викладу основного змісту кваліфікаційної роботи передусе оформлення титульної сторінки, перелік умовних скорочень та зміст. Вони повинні бути оформлені згідно з вимогами, пред'явленими університетом (див. Додаток Е).

ПРИКЛАД КОМУНІКАТИВНИХ ОДИНИЦЬ ПРИ НАПИСАННІ РЕЗЮМЕ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ/ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Establishing why your topic (X) is important

X is the main/ leading/ primary/ major cause of ...

Xs are among the most widely used/ commonly discussed/ well-known/ well-documented/ widespread/ commonly investigated types of ...

X is recognized as being/ believed to be/ widely considered to be the most important/essential ...

It is well-known/ generally accepted/ common knowledge that X is ...

Xs are attracting considerable/ increasing/ widespread interest due to ...

X has many uses/ roles/ applications in the field of ...

The main/ principal/ fundamental characteristics of X are ...

Indicating the gap in knowledge and possible limitations

Few researches have addressed the problem/ issue/ question of ...

Previous works have only/mainly focused on/ been limited to/ failed to address ...

A basic/ common/ fundamental/ crucial/ major issue of ...

The central/ core problem of ...

A challenging/An intriguing/ An important/ A neglected area in the field of ...

One of the main issues in our knowledge of/ what we know about X is a lack of ...

This particular/ specific area of X has been overlooked/ has been neglected/ remains unclear ...

Although this approach is interesting, it suffers from/ fails to take into account/ does not allow for ...

In spite of/ Despite its shortcomings, this method has been widely applied to ...

However, there is still a need for/ has been little discussion on ...

Most studies have only focused/ tended to focus on ...

There is still some/ much/ considerable controversy surrounding ...

Дата захисту _____

Результат
захисту

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів за 100 бальною шкалою	ECTS

Голова ЕК

_____	_____
підпис	ППП

Члени ЕК

_____	_____
підпис	ППП

_____	_____
підпис	ППП

_____	_____
підпис	ППП

_____	_____
підпис	ППП

Секретар ЕК

_____	_____
підпис	ППП

- Список використаних джерел наводиться в алфавітному порядку в такій послідовності: джерела українською мовою, джерела іноземною мовою обсягом не менше 60 джерел. (для оформлення див. Пам'ятку до Інструкції 2).
- Резюме наукового дослідження обсягом 2 сторінки пишеться англійською мовою та містить основні положення роботи: доведення актуальності обраної теми дослідження, мету, завдання, методи дослідження, сутність авторської методики, результати експерименту та висновок до нього. Англійська мова резюме – наукова.
- На наукову доповідь для публічного захисту, разом з мультимедійною презентацією відводиться до 10-ти хвилин. Така доповідь має презентуватися англійською науковою мовою та інформувати комісію, яким чином була досягнута мета, виконані завдання дослідження, у чому полягає новизна, креативність та значущість авторської методики.
- Виконана кваліфікаційна робота розглядається та оцінюється ДЕК як інтегральний показник рівня сформованості Вашої професійно-методичної компетентності, вагомою частиною якої є науково-дослідницька робота.

Ознайомтеся з критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи та її захисту.

Додаток Е

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Критерії		Бал
Зміст	<ul style="list-style-type: none"> Чіткий виклад навчального контексту, включаючи профіль класу або класів, де проведено дослідження 	5
Тема	<ul style="list-style-type: none"> Чітко сформульовані питання дослідження та/або гіпотези щодо навчальної проблеми Здатність співвіднести питання/проблему з відповідною теорією у науковій літературі 	15
Методологія дослідження	<ul style="list-style-type: none"> Чіткий опис методології дослідження Відповідний вибір і обґрунтування методів та інструментів дослідження 	15
Результати дослідження	<ul style="list-style-type: none"> Чіткі аналіз і презентація даних і результатів дослідження 	10
Інтерпретації, наслідки і висновки	<ul style="list-style-type: none"> Валідні та цікаві інтерпретації, наслідки і висновки, а також будь-які матеріали, розроблені в результаті дослідження 	20
Презентація виконаної роботи	<ul style="list-style-type: none"> Системні й послідовні посилання Читабельність: стиль, організація та структура письмового тексту Обсяг і формат згідно з вимогами 	5
Разом		70%

Критерії захисту кваліфікаційної роботи

Критерії		Бал
Зміст презентації	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> приділяє належну увагу основним результатам дослідження; надає аргументацію для підтримки найбільш важливих результатів і висновків дослідження; демонструє здатність обмірковувати власний дослідницький досвід. 	15
Відповіді на запитання	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> відповідає на запитання безпосередньо та чітко; 	10

ШАБЛОН ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ТА ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА**

**Навчально-науковий інститут іноземної філології
Кафедра міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики**

Реєстраційний № _____

Дата реєстрації _____

« НАЗВА РОБОТИ »

**Кваліфікаційна робота здобувача
вищої освіти**
першого (бакалаврського)/ другого
(магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта
освітньої програми Середня освіта
(Мова і література (англійська))
..... групи
ПІБ
Науковий керівник:
Доцент/професор, кандидат
педагогічних наук
ПІБ

Рекомендована до захисту
рішенням кафедри міжкультурної
комунікації та прикладної лінгвістики
Протокол № ____ від « ____ » _____ 202...р.
Зав. кафедри _____ Валентина ПАПІЖУК

Житомир - 2021

Рис 1. Результати до- та експериментального зрізів експериментальної групи

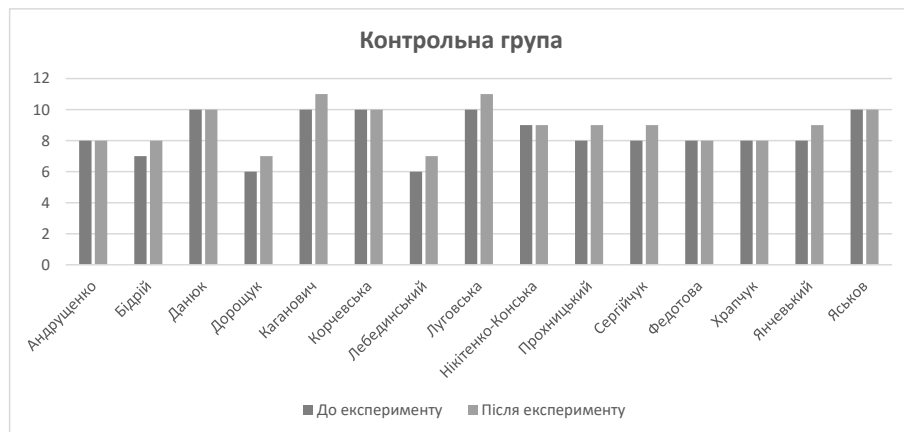

Рис 2. Результати до- та експериментального зрізів контрольної групи

Як видно з Рисуноків 1 та 2, у контрольній групі середній бал до експерименту складає 70%, а після експерименту – 74%. У експериментальній групі середній бал до експерименту складає 65%, а після експерименту – 77%.

Очевидно, що результати, отримані в експериментальній групі вище за результати контрольної групи. В експериментальній групі середній бал збільшився на 8%, що свідчить про ефективність розробленої методики.

Окрім зазначених кількісних результатів, в процесі ігрової діяльності на уроках англійської мови спостерігалися також наступні *якісні зміни*:

- підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови;
- підвищення частоти використання словникових одиниць з теми, що вивчалася, в ігровому контексті;
- більш швидке запам'ятовування учнями нових словникових одиниць;
- швидке поліпшення фонетичної компетентності з вивченої теми.

Таким чином, результати експериментального навчання підтвердили наші припущення, що використання ігрових технологій на уроках англійської мови підвищує мотивацію учнів до навчальної діяльності, сприяє більш успішнішому засвоєнню нового лексичного, граматичного і т.д. матеріалу, а також той факт, що впровадження ігрових технологій у процес навчання англійської мови учнів молодшої школи підвищує комунікативну функціональність мовленнєвих одиниць.

	<ul style="list-style-type: none"> • прояснює фундаментальні аспекти дослідження; встановлює у відповіді зв'язок з різними аспектами кваліфікаційної роботи. 	
Форма презентації	Презентація є чіткою, структурованою, зрозумілою для слухачів та відбувається з дотриманням регламенту.	5
Разом		30%

Далі пропонуємо Додатки, у яких ви знайдете зразки проведення та оформлення дослідження з обраних методичних тем.

ПРИКЛАД ФОРМУЛЮВАННЯ ГІПОТЕЗИ ТА ЦІЛЕЙ ДОСЛІДЖЕННЯ, ХАРАКТЕРИСТИКИ ЕТАПІВ ДОСЛІДЖЕННЯ І МОЖЛИВИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ КОЖНОГО ЕТАПУ (на основі теми «Розвиток міжкультурної комунікації учнів основної школи засобами зображальної наочності»)

The hypothesis of our research is the development of intercultural competence will be effective if it is based on using visuality.

The research aim is to evolve methodology for developing intercultural competence of intermediate learners through visuality.

Methodology. The action research contains **2 stages** in accordance with data we need to collect.

Stage 1 was aimed at the study of theoretical basis of intercultural competence formation while studying and collecting necessary data for the designing our methods of developing intercultural competence through visuality.

1) The **first task** was to single out the characteristic features of intercultural competence.

Tools used: for collecting the data we used *the analysis of scientific, methodological, psychological and linguistic literature on the problem of research.*

2) The **second task** was to find out if the contemporary English course books used in Ukrainian schools have enough activities aimed at the development of intercultural competence and how many of them are based on visuality. To fulfill the task such **tools were used:**

- *the analysis of English school books recommended by the Ministry of Education and Science of Ukraine;*
- *the presentation of the qualitative analysis of the data in the form of the table and a pie chart.*

3) The **third task** was to study the types of visuality and choose those which might be effective for intercultural development.

At this stage we use such **tools:**

- *the analysis of existing classification of visuality;*

Приклад 2. Порівняльний аналіз до теми «Використання ігрових технологій в розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів молодшої школи»

Для перевірки висунутих нами гіпотез було проведено експериментальне дослідження, об'єктом якого була організація формування мовного компоненту ІКК учнів третього класу із застосуванням ігрових технологій в умовах гейміфікації.

Усі учні були поділені на експериментальну та контрольну групи за критеріями середнього показника мотивації, комунікативної функціональності та частотності використання мовних одиниць.

За результатами виконаного завдання перед початком експерименту ми змогли виділити учнів з середніми показниками та поділити групи на експериментальну, ту, яка показала дещо гірші результати та контрольну з кращими результатами.

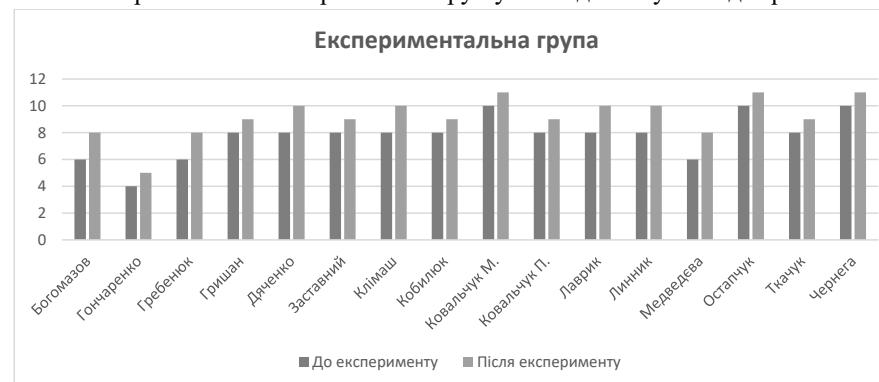
Результати висвітлені в таблиці 9:

Таблиця 9

Результати доекспериментального дослідження

Група	Критерії оцінки		
	Мотивація	Комунікативна функціональність	Частотність використання
Експериментальна група (кількість учнів з середнім показником)	9	6	7
Контрольна група (кількість учнів з середнім показником)	10	8	8

Суть експерименту полягала в тому, що експериментальна група працювала за розробленою нами методикою, у той час як контрольна група працювала за традиційною методикою. Зобразимо результати до- та післяекспериментального зрізів обох груп у вигляді наступних діаграм.

суттєвою із переважаючими результатами у експериментальній групі (див. Рисунок 2.4).

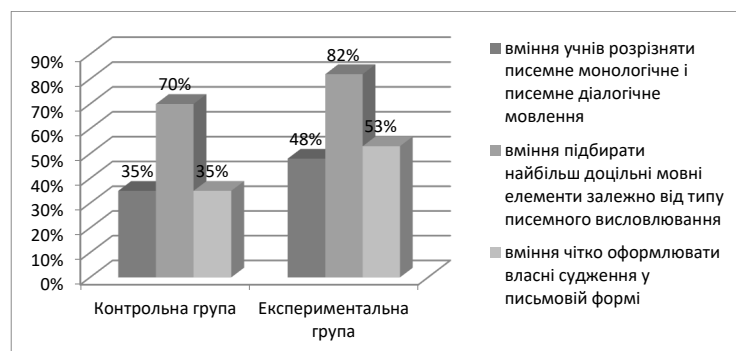

Рисунок 2.3. Результати післяекспериментального зрізу

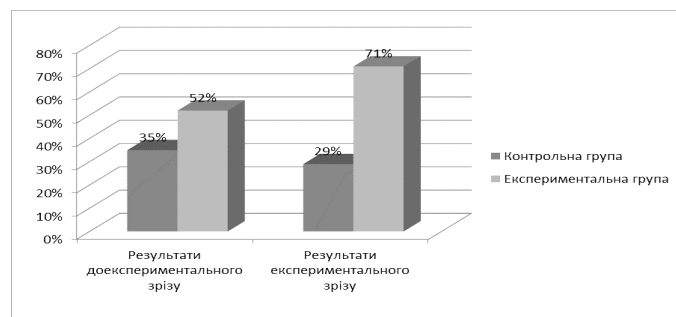

Рисунок 2.4. Порівняння результатів доекспериментального й післяекспериментального зрізів

Так, загальна різниця між результатами обох груп збільшилась майже на 15% на користь експериментальної групи. Це свідчить про те, що запропонована нами методика є ефективною, оскільки сприяє підвищенню рівня мотивації учнів, вносить новизну у навчальний процес та створює сприятливу атмосферу для щоденного використання писемного мовлення, що, у свою чергу, призводить до покращення писемних умінь і навичок учнів.

- the choice of appropriate types of visually necessary and sufficient for intercultural developing and its correlation with the age peculiarities of learners;
- the graphic presentations of the research in the form of the table.

4) The **forth task** was to work out stage a by stage methodology of developing intercultural competence of intermediate learners and the appropriate techniques for each stage with the help of the following **tools**:

- thorough study of methods and techniques presented by well-known scholars in Ukrainian and foreign literature in terms of intercultural competence developed;
- working out our own stages for the development of intercultural competence with the corresponding techniques for each stage;
- designing our own visually in accordance with the techniques suggested.

Stage 2 was carried out during our school practice and had the aim of proving the validity of the methodology suggested consequently the hypothesis of our research.

1) The **first task** was to identify the level of English habits and skills of the 7th grade learners of Zhytomyr Gymnasium № 3 where the experiment was supposed to take place with the help of such **tools**:

- a questionnaire;
- observation and graphic presentations of the data collected in the form of qualitative and quantitative analysis in the form of a comparative diagram.

2) The **second task** was to carry out a pre-experimental test with the aim of obtaining the initial level of intercultural competence of the students and their desire to be aware of intercultural differences.

Tools used:

- working out tasks for pre-experimental test;
- determination of the criteria of assessment of intercultural competence;
- the analysis of the obtained results and the graphic presentations in the form of diagrams.

3) The **third task** was to carry out the methodological experiment in order to obtain the data of effectiveness of the methodology suggested.

Tools used:

- *microteaching with the aim of implementing our methodology;*

4) The **forth task** was to carry out a post- experimental test with the aim of assessing the level of learners intercultural competence in accordance with the criteria suggested.

Tools used:

- *working out tasks for post-experimental test;*
- *presentation of the results of qualitative and quantitative analysis of the data collected in the form of a table;*
- *the interpretation of the results of the experiment.*

5) The **fifth task** was to compare the results of pre-experimental and post-experimental testing:

Tools used:

- *the interpretation of the results of the experiment in the form of tables and diagrams.*

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДО- ТА ПІСЛЯЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЗРІЗІВ

Приклад 1. Порівняльний аналіз до теми «Вдосконалення вмінь писемного мовлення засобами інтерактивних технологій учнів старшої школи».

Для обчислення результатів доекспериментального зрізу, ми вираховували вивели загальний середній бал кожної групи за відповідь і перевели його у відсотки. Загалом, виявилось, що обидві групи мають приблизно однаковий рівень вмінь писемного мовлення. Нижче наводимо діаграму з інтерпретованими та обчисленими даними (див. Рис. 2.2.).

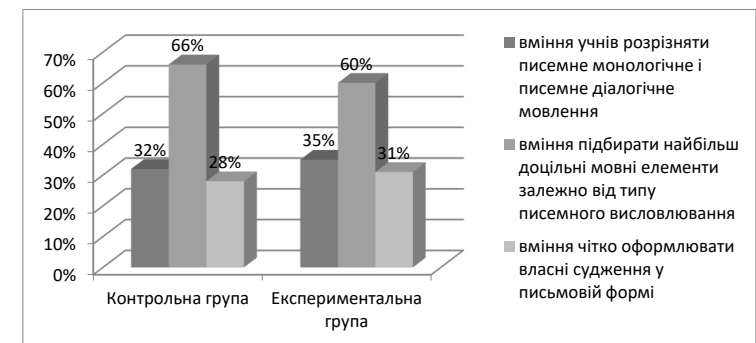

Рисунок 2.2. Результати доекспериментального зрізу

По закінченню експерименту ми запропонували учням обох груп пройти завдання, схожі до доекспериментальних, але з трохи вищим рівнем складності. Аналіз післяекспериментального зрізу виявив, що експериментальна група, порівняно із контрольною, дала більше правильних відповідей, виявивши вищий рівень вмінь писемного мовлення (див. Рисунок 2.3).

Як бачимо, якщо до проведення експерименту різниця у результатах контрольної і експериментальної груп була незначною, у межах 6%, то після проведення експерименту різниця у результатах обох груп стала більш

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ НМК**Приклад 1. Аналіз НМК до теми «Формування іншомовної комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку у інтерактивному контексті»**

З метою визначення на скільки рекомендовані МОН підручники з англійської мови для учнів початкових класів відповідають потребам програми, ми провели аналіз матеріалів, які найбільше використовуються українськими школами для вивчення іноземної мови та дійшли до висновків, що автори цих підручників не вмістили достатньої кількості вправ на розвиток іншомовної комунікативної компетентності у різних контекстах. Це свідчить про те, що якщо вчитель не буде використовувати додаткових вправ для розвитку іншомовної комунікативної компетентності – учні не будуть володіти нею. Нами було досліджено ряд підручників для учнів 3 класів авторів: Карпюк О. Д., Несвіт А. М., Мітчел Г. Марілені Малкогіанні, К., Павліченко О. М.. Результати нашого аналізу представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Порівняльний аналіз рекомендованих Міністерством Освіти і Науки України підручників з англійської мови для учнів початкових класів

Автор	Загальна кількість вправ	Вправи на розвиток комунікативної компетентності в інтерактивному контексті
Карпюк О. Д.	189	49
Несвіт А. М.	352	63
Павліченко О. М.	328	46

6. Мені здається, що у використанні цієї технології має бути більше:

- А) роботи з СК реаліями;
- Б) роботи з моделями комунікативної поведінки;
- В) роботи з невербальною та вербальною наочністю;
- Г) роботи з пошуковими СК завданнями;
- Д) роботи з СК дебатами, дискусіями, проектами;
- Є) інше.

7. Мені здається, що в запропонованій системі завдань повинно бути менше:

- А) роботи над мовними навичками (граматики, лексики, фонетики);
- Б) роботи над мовленнєвими вміннями (читання, слухання, аудіювання, письма);
- В) групової або парної роботи;
- Г) індивідуальної роботи.

8. Мені здається, що ця технологія може бути використана:

- А) на заняттях у ВНЗ;
- Б) в старших класах загальноосвітньої школи;
- В) у профільних класах;
- Г) інше.

9. З метою ефективності використання запропонованої технології мені треба буде

10. З метою ефективності використання даної технології я порекомендував би своєму колезі

Мітчел Г. Марілені Малкогіанні	207	42
-----------------------------------	-----	----

У наступних діаграмах порівняно загальну кількість завдань у підручниках, а також кількість завдань на розвиток іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів у інтерактивному контексті. (Малюнок 1.3, 1.4, 1.5, 1.6)

Малюнок 1.3 Порівняльний аналіз загальної кількості вправ та завдань, які відведені на розвиток комунікативної компетентності у підручниках Карпюк О. Д.

Малюнок 1.4 Порівняльний аналіз загальної кількості вправ та завдань, які відведені на розвиток комунікативної компетентності у підручниках Несвіт А. М.

Приклад 6. Тест незакінчених речень до теми «Розвиток мотивації учнів основної школи на уроках англійської мови».

1. Я відчуваю себе впевненим/ою, коли.....
2. Мій улюблений вид занять на уроках англійської мови – це...
3. Мені легко.....
4. Мені не завжди вдається.....
5. Мені подобається, коли вчитель.....
6. Я соромлюся, коли.....
7. Мені б хотілося, щоб на уроці англійської мови я більше.....
8. Мені цікавим є.....
9. На уроці мені не подобається, коли.....
10. Мені б хотілося, щоб на уроках англійської мови вчитель

Приклад 7. Тест оцінки вчителями технології «діалог культур» до теми «Використання технології «діалог культур» у розвитку соціокультурної компетентності учнів старшої школи»

1. В цілому, я вважаю, що використання даної технології робить урок:
 - А) цікавим, виховним;
 - Б) менш цікавим;
 - В) нецікавим.
2. Я вважаю, що ця технологія:
 - А) не сприяє формуванню СКК;
 - Б) сприяє формуванню СКК;
 - В) інше.
3. У такій технології мені подобається:
 - А) підбір СК матеріалу;
 - Б) використання СК проблемних завдань;
 - В) застосування різних режимів роботи у процесі формування СКК;
 - Г) інше.
4. У цій технології мені не сподобалося:
 - А) складність виконання СК завдань;
 - Б) відсутність ведучої ролі вчителя- мовленнєвого партнера;
 - В) обмеженість вибору СК матеріалу;
 - Г) інше.
5. Для ефективного використання даної технології в класі необхідно:
 - А) спеціальне методичне оснащення;
 - Б) ТЗН та інформаційні технології;
 - В) високий рівень володіння ІМ учнями;
 - Г) інше.

9. Would you like your teacher to use more video fragments in your English lessons?

- A. Yes;
- B. No;
- C. Not sure.

10. What exercises do you not like to do to practice vocabulary?

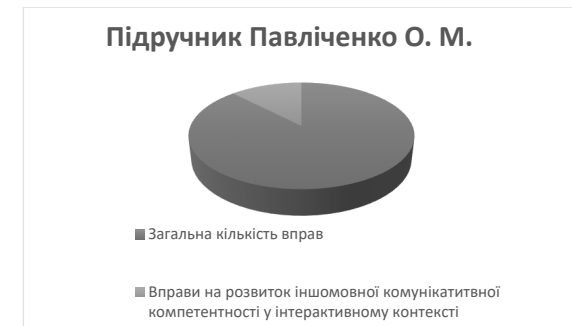
Приклад 5. Приклад анкети до теми «Використання ігрових технологій в розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів молодшої школи»

Анкета учня ____ класу _____

Поставте позначку біля кожного твердження (так - «☺»; ні - «☹») або продовжіть речення.

- 1) Мені подобається грати в ігри
- 2) Мені подобається грати в ігри на уроках англійської мови
- 3) Мені подобається грати лише за себе
- 4) Мені подобається грати в парі з другом
- 5) Мені подобається грати в команді з іншими
- 6) Мені подобаються рухливі ігри
- 7) Мені подобається розігрувати сценки, приміряти ролі
- 8) Мені подобаються творчі ігри
- 9) Мені подобаються комп'ютерні ігри
- 10) Моя улюблена гра:

- 11) На уроках англійської мови мені подобається грати у:

Малюнок 1.5 Порівняльний аналіз загальної кількості вправ та завдань, які відведені на розвиток комунікативної компетентності у підручниках Павліченко О. М.

Малюнок 1.3 Порівняльний аналіз загальної кількості вправ та завдань, які відведені на розвиток комунікативної компетентності у підручниках Мітчел Г. та Марілені Малкогіані

Результати нашого дослідження виявили, що вправ саме на розвиток іншомовної комунікативної компетентності недостатньо, адже у підручниках для учнів третього класу автора Карпюк О. Д. - лише 24% вправ виділено на розвиток цієї важливої компетентності. У навчальних підручниках автора Несвіт А. М. – 18%, Павліченко О. М. – 14%, Мітчел Г. та Марілені Малкогіані – 20% запропонованих завдань на формування та розвиток іншомовної комунікативної компетентності. Тому, на нашу думку, найкращий спосіб вирішення цієї проблеми - додатково готувати та опрацьовувати власну

методику, яка дасть можливість кожному у класі виділити не менше 15 хвилин усному мовленню, серед яких буде час для інтеракції.

Приклад 2. Аналіз НМК до теми «Вдосконалення вмінь писемного мовлення засобами інтерактивних технологій учнів старшої школи».

Проведений нами аналіз найуживаніших в Україні підручників з англійської мови для 10 класу авторів Оксани Карпюк, Алли Несвіт, а також підручника Лариси Калініної й Інни Самойлюкевич показав, що загалом, усі програмові вимоги авторами підручників дотримано і вправам на формування і розвиток писемного мовлення відведено чимале місце.

Так, у кожному розділі підручника Оксани Карпюк письму відведено цілий окремий підрозділ («Focus on writing»), у якому авторка подає не лише вправи на формування писемних умінь учнів, але й пропонує також теоретичний матеріал щодо писемного мовлення, його видів, правил оформлення та структурних елементів того чи іншого різновиду писемного тексту; інформацію про етапи написання тексту; поради щодо процесу складання письмового тексту (drafting); методи генерування ідей; питання та завдання, які допоможуть учням зрозуміти важливість писемного мовлення у сучасному світі та спонукати їх до роботи над удосконаленням вмінь писати іноземною мовою. Щоправда, як виявилось, у цих підрозділах вправ на саме написання того чи іншого тексту всього одна-дві, а все решта – або теоретичні матеріали, або практичні поради, які потрібно прочитати / обговорити в групі / прокоментувати / скласти до них запитання тощо. Загалом, за нашими підрахунками, у підручнику Карпюк із 375 вправ 21 вправа присвячена формуванню навичок писемного мовлення, що загалом складає 5, 6% від загальної кількості вправ (див Діаграму 1).

Приклад 4. Приклад опитувальника до теми «Вдосконалення лексичних вмінь старшокласників на основі відеоматеріалів»

Dear friend, circle the option that suits you best. Thank you for cooperation!

- 1. How do you feel when you speak English?**
 - A. fairly confident;
 - B. I feel discomfort;
 - C. uncertain.
- 2. How do you find learning new words in English?**
 - A. quite easy;
 - B. there are some difficulties;
 - C. very difficult.
- 3. How do you refill your vocabulary?**
 - A. from the textbook of a foreign language;
 - B. from films and shows;
 - C. reading books in English;
 - D. other.
- 4. How is it easier for you to remember new words in English?**
 - A. with the help of visual or audio materials;
 - B. with the help of special applications for smartphones;
 - C. writing them down.
- 5. What are the most difficult words to remember?**
 - A. phrases;
 - B. idioms;
 - C. phrasal verbs.
- 6. What exercises with new vocabulary items are used in your lessons?**
 - A. making sentences with words;
 - B. writing words on the board;
 - C. translating.
- 7. What exercises do you like to do when learning new vocabulary?**
 - A. matching;
 - B. filling in;
 - C. paraphrasing;
 - D. other.
- 8. Do you think that watching authentic video materials will enrich your vocabulary?**
 - A. Yes;
 - B. No;
 - C. Not sure.

Великобританія:

Канада:

Австралія:

Приклад 3. Приклад анкети до теми «Розвиток лексичної компетентності учнів основної школи з використанням проектних технологій»

«Що я вмію, знаю, можу»

Познач відповідь, яка тебе стосується найбільше.

1. Я легко запам'ятовую нові іноземні слова.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

2. У мене виходить згадати правильну відповідь, якщо я добре подумаю.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

3. Я легко знаходжу потрібне слово, коли розмовляю англійською.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

4. Мені вдається відразу відповідати англійською на поставлене запитання.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

5. Я відчуваю, коли хтось робить помилку у розмові англійською.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

6. Я можу здогадатися про значення слова, навіть якщо не знаю його.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

7. Я можу говорити англійською з друзями на перервах.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

8. Мені подобається готувати проектні роботи з друзями

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

9. Я люблю презентувати проекти англійською мовою.

Так ☐ Ні ☐ Не знаю ☐

Рисунок 1.1. Аналіз підручника О. Карпюк для 10 класу

У підручнику Алли Несвіт вправи на письмо також є у кожному розділі, хоча для них не відведено окремих підрозділів, так як у підручнику Карпюк. Натомість Алла Несвіт використовує спеціальну піктограму, якою позначає вправи на формування навичок писемного мовлення (Develop Your Writing Skills). Проте помітним виявилось те, що Алла Несвіт цю піктограму дуже часто ставить біля вправ, які використовують писемне мовлення лише як засіб розвитку граматичних навичок (наприклад, вправи типу «Переписати речення, поставивши слова в дужках у правильній граматичній формі» авторка вважає вправами із серії «Develop Your Writing Skills», що, на наш погляд, є не зовсім доречним. Якщо відкинути усі такі завдання, де письмо є засобом навчання, то вправ, у яких письмо використовується як мета навчання, у підручнику Алли Несвіт значно менше (у середньому, 2-3 вправи на підрозділ – 63 вправи із 497, тобто 12,6% від загальної кількості вправ (див. Рис. 1.2)).

Рисунок 1.2. Аналіз підручника А. Несвіт для 10 класу

Лариса Калініна та Інна Самойлюкевич у своєму підручнику пропонують десятикласникам навчитися створювати такі види письмових текстів: опис особистості, стаття, список рекомендацій, попередження (Public warning), есе, аналіз стилю мистецтва (Art style review), інтерв'ю, запрошення, автобіографія, список порад (a study tip, a cultural tip), резюме (Summary),

рецепт, візитка, звіт, статті. Як бачимо, з усіх трьох проаналізованих підручників, цей список є найбільшим. Помітним є і те, що автори дотримуються концепції формування писемного мовлення як мети навчання, пропонуючи вправи, які допоможуть учням досягти цієї мети та подаючи найбільшу кількість таких вправ серед проаналізованих підручників – в середньому 3-4 вправи на один підрозділ (37 вправ із 291, тобто 12,7% від загальної кількості (див. Рис. 1.3)).

Рисунок 3. Аналіз підручника Л. Калініної та І. Самойлюкевич для 10 класу

Отже, можна зробити висновок, що загалом автори підручників дотримуються програмних рекомендацій щодо формування вмінь писемного мовлення у старших класах. Нами було виявлено, що найбільша кількість вправ на формування писемного мовлення як мети навчання наявна у підручнику Лариси Калініної та Інни Самойлюкевич – 12,7% від загальної кількості вправ та у підручнику Алли Несвіт – 12,6% від загальної кількості вправ. Підручник Оксани Карпюк сильно поступається у цьому плані, пропонуючи лише 5, 6% вправ на формування писемних навичок старшокласників (див. Рис. 1.4).

Приклад 2. Приклад анкети до теми «Розвиток соціокультурної компетентності учнів основного етапу на уроках англійської мови»

Привіт, друже!

Нам будуть цікавими твої відповіді. Вибери смайлик, який відповідає твоїй відповіді:

так, абсолютно погоджуюсь!

Не впевнений!

Ні, не погоджуюсь!

1) Чи хотів би ти відвідати англomовні країни?

2) Чи б хотів ти спілкуватися з англomовними друзями?

3) Тобі знайома культура країн, мову яких ти вивчаєш?

4) Тобі подобається слухати англomовну музику?

5) Чи дивишся ти фільми та серіали англійською мовою?

6) Чи слідуєш ти за англomовними блогерами в соціальних мережах та Ютуб каналі?

7) Чи часто на уроках вчитель використовує додаткові автентичні матеріали: брошури, листівки, фотографії, газети, журнали, меню, тощо?

8) Чи подобається тобі/ сподобалось би використання різних автентичних матеріалів на уроках англійської мови?

9) Чи погоджуєшся ти, що використання автентичних соціокультурних матеріалів буде цікавим та ефективним при вивченні англійської мови?

10) Запиши 5 загально відомих реалій, які асоціюються у тебе з певною англomовною країною. Наприклад:

США – Макдональдс, Статуя Свободи, попкорн, Голівуд, Нью Йорк.

2. Якими можливостями вашого телефону Ви користуєтесь найчастіше?
 - Програваач (плеєр)
 - Калькулятор
 - Камера
 - Інтернет
 - Галерея
 - Чати
 - Додатки
 - інше
3. Чи користуєтесь навчальними програмами онлайн для вивчення англійської мови?
 - Так
 - Ні
 - Не знаю, що це
4. Чи хотіли б використовувати мобільні технології у своїй навчальній діяльності?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь
5. «Хотіли б ви мати можливість закачувати на мобільний телефон всі необхідні книги та посібники для підготовки до занять з ІМ? »
 - Так
 - Ні
 - Не знаю
6. Чи цікаво б було Вам користуватися мобільними додатками при вивченні ІМ ?
 - Так
 - Ні
 - Не знаю
7. Чи хотіли б ви слухати аудіо та дивитися відео фрагменти з метою кращого опанування ІМ?
 - Так
 - Ні
 - Не впевнений (-а)
8. Який вид іншомовної мовленнєвої діяльності є для вас найскладнішим?
 - Аудіювання
 - Читання
 - Письмо
 - Говоріння
9. Чи користуєтесь Ви будь-якими мобільними додатками для вивчення ІМ?
 - Так Вкажіть якими _____
 - Ні
10. Які теми Вам більше подобаються для аудіювання?
 - Сім'я та відпочинок
 - Новини
 - Подорожі
 - Наука та технології
 - Інше (вкажіть, які) _____

Рисунок 1.4. Порівняльний аналіз підручників О. Карпюк, А. Несвіт, Л. Калініної та І. Самойлюкевич для 10 класу

Підсумовуючи усе вище сказане, зазначимо, що у підручнику Л. Калініної та І. Самойлюкевич міститься порівняно достатня кількість вправ на формування писемних навичок. Нам вдалося, що саме вони містять найбільш розгорнуту теоретичну базу, яка допомагає учням краще зрозуміти сам процес писемного мовлення та його особливості, а практичні поради та завдання роблять процес навчання писемного мовлення більш цікавим, мотивуючи учнів до удосконалення своїх писемних навичок, а також розвивають у них креативність, навички творчого мислення, вміння вирішувати проблеми та працювати в команді, що сьогодні є не менш важливим, аніж формування власне писемних навичок. Окрім того, у підручнику чимала кількість вправ побудована на основі інтерактивних технологій, які є ефективним засобом навчання іноземної мови загалом та писемного мовлення зокрема.

МОЖЛИВІ ФОРМИ ЕМПІРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПРИКЛАДИ ОПИТУВАЛЬНИКІВ ТА ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ РІЗНИХ СТУПЕНЕЙ НАВЧАННЯ

Приклад 1. Опитувальники для вчителів та учнів з теми « Розвиток аудитивних вмінь учнів середнього етапу ЗЗСО засобами мобільних технологій»

АНКЕТА ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

Шановні вчителі! Просимо Вас прийняти участь в анкетуванні, щодо ефективності використання смартфонів у навчальному процесі вивчення ІМ. Дякуємо за участь!

1. Чи підтримуєте Ви ідею впровадження в освітній процес школи мобільного навчання?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь
2. Чи знайомі ви з мобільними формами навчання?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь
3. Чи є перспективи впровадження технологій, зокрема мобільних в процес навчання ?
 - Так.
 - Ні
 - «важко відповісти».
4. Що вам бракує для впровадження технології мобільного навчання у вашій діяльності ?
 - брак часу і сил для впровадження педагогічних нововведень
 - технічна сторона питання
 - неефективність
 - відсутність обґрунтованої стратегії в застосуванні мобільних технологій
 - додатків занадто багато і не ясно, за якими критеріями потрібно робити вибір
5. Чи хотіли б ви зробити викладання більш мобільним, гнучким, менш прив'язаним до часу і простору?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь
6. Чи цікаво б на Вашу думку було б учням використовувати власні гаджети у навчальних цілях?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь

7. Які Ви можете назвати переваги використання мобільного телефону в школі? Виберіть всі підходящі варіанти.
 - можливість навчання будь-де і будь-коли;
 - нижча ціна мобільних пристроїв у порівнянні з ПК;
 - менші розміри та вага;
 - актуалізація навчання через «моду» на пристрої;
 - підвищена інтерактивність навчання;
 - зручність;
 - портативність;
 - розвинені засоби співробітництва;
 - безперервний доступ до навчальних матеріалів;
 - можливість «навчання через гру»
 - індивідуалізація навчання
 - можливість використовувати автентичні матеріали
8. Які види мовленнєвої діяльності є, на Вашу думку, найважчими для опанування вашим учням?
 - Аудіювання
 - Читання
 - Письмо
 - Говоріння
9. Чи вважаєте Ви що подкасти та додатки можуть бути ефективними для навчання усіх видів МД, зокрема, аудіювання?
 - Так
 - Ні
 - Вагаюсь
10. Який спосіб перевірки розуміння іноземного мовлення на слух на Вашу думку найбільш ефективний ?
 - Тестування
 - Вправа «True/False»
 - Запитання до тексту
 - Обговорення
 - Fill in gaps
 - Matching
 - Інше

АНКЕТА ДЛЯ УЧНІВ

Шановні друзі! Просимо Вас прийняти участь в анкетуванні, щодо ефективності використання смартфонів у навчальному процесі вивчення ІМ. Дякуємо за участь!

1. Яким телефоном Ви володієте?
 - Смартфон
 - Кнопковим
 - Не маю телефону